

Sygn. akt VI U-upr 174/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 września 2022r.

Sąd Rejonowy Gdańsk – Południe w Gdańsku Sekcja ds. Ubezpieczeń Społecznych w VI Wydziale Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia Dorota Witkowska
Protokolant:	apl. sędz. Adam Bugnacki

po rozpoznaniu w dniu 14 września 2022 r. w Gdańsku

na rozprawie

sprawy J. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o odszkodowanie z tyt. wypadku

z odwołania od decyzji z dnia 12 stycznia 2021 r., znak (...)

I. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje powódce J. S. prawo do jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy z dnia 19 sierpnia 2020 r. w wysokości odpowiadającej 1 % stałego uszczerbku na zdrowiu tj. w kwocie 984,00 zł (słownie: dziewięćset osiemdziesiąt cztery 00/100);

II. oddala odwołanie w pozostałym zakresie.

Na oryginale właściwy podpis

Sygn. akt VI U 174/21 upr.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12 stycznia 2021 r., znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił J. S. prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu uszczerbku na zdrowiu w związku z wypadkiem przy pracy z dnia 19 sierpnia 2020 r. powołując się na to, że Komisja Lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 4 stycznia 2021 r. nie stwierdziła uszczerbku na zdrowiu w związku z wypadkiem.

(decyzja – k. 22 akt emerytalno-rentowych)

Od powyższej decyzji odwołała się powódka J. S. i wniosła o jej zmianę poprzez przyznanie prawa do jednorazowego odszkodowania z tytułu 5% uszczerbku na zdrowiu, ewentualnie o uchylenie zaskarżonej decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania ZUS.

W uzasadnieniu wskazała, że wskutek wypadku przy pracy doznała rany okolicy prawego stawu łokciowego, co skutkowało długotrwałym uszczerbkiem na zdrowiu w wysokości 5%. Brak jest podstaw dla przyjęcia 0% uszczerbku na zdrowiu. Sam fakt poniesienia uszczerbku w postaci blizny uzasadnia – jej zdaniem - przyznanie chociażby minimalnego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 1%.

(odwołanie – k. 3-9)

W odpowiedzi na odwołanie pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. wniósł o oddalenie odwołania. W uzasadnieniu powtórzył stanowisko zaskarżonej decyzji.

(odpowiedź na odwołanie – k. 31)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka J. S. pracuje w Szkole Podstawowej im. (...) w P. na stanowisku dyrektora szkoły. Z tego tytułu podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, w tym ubezpieczeniu wypadkowemu.

W dniu 19 sierpnia 2020 r. uległa wypadkowi przy pracy, kiedy idąc korytarzem szkolnym w kierunku łazienki, poślizgnęła się na świeżo umytej posadzce i upadła na plecy, a przy upadku podparła się prawym łokciem. W tym samym dniu udała się do SOR w S., gdzie stwierdzono otwartą ranę łokcia prawego.

(bezsporne)

Lekarz Orzecznik ZUS orzeczeniem z dnia 1 grudnia 2020 r., a Komisja Lekarska ZUS zaocznie na podstawie dokumentacji medycznej w aktach ZUS orzeczeniem z dnia 4 stycznia 2021 r. zgodnie ustalili 0% uszczerbku na zdrowiu powódki spowodowanego skutkami wypadku przy pracy z dnia 19 sierpnia 2020 r. uznając brak upośledzenia funkcji górnego prawego łokcia.

(bezsporne)

Powódka w wyniku przebycia urazu doznała obrażeń ciała w postaci rany tłuczonej łokcia prawego. Rana została wygojona blizną pourazową zaczerwienioną z nierównościami w obrębie blizny z niedoczulicą okolicy łokcia prawego oraz bolesnością podczas opierania się na łokciu prawym. Omawiana blizna jest nierówna, tkliwa, a jej bolesność nasila się przy ucisku okolicy wyrostka łokciowego prawego, zwłaszcza podczas opierania się na łokciu prawym. Blizna ma charakter trwały i nie rokuje na poprawę efektu leczniczego w przyszłości.

Powyższe spowodowało 1% stałego uszczerbku na zdrowiu powódki, który należy zakwalifikować odwołując się do pozycji 119 tabeli uszczerbkowej oraz poszukując uszczerbku najbardziej zbliżonego w obrębie stawu łokciowego. Mimo, że nie przewidziano wprost uszczerbku dla uszkodzenia tkanek miękkich łokcia wygojonego zespołem bólowym bez wpływu na ruchomość stawu łokciowego przy zachowanym pełnym zakresie ruchów, to nie można mówić, że w tym przypadku nie doszło do trwałych następstw pourazowych. To, że nie doszło do urazu łokcia jako stawu, nie oznacza, że kończyna jest w pełni sprawna jak przed wypadkiem. Nawiazując zatem do poz. 117a i złamania w obrębie stawu łokciowego prawego akcentując brak „większych przemieszczeń, zniekształceń i ograniczenia ruchomości” a jednocześnie mając na uwadze, że za uszkodzenia powikłane głębokimi, trwałymi zmianami troficznymi, przewlekłym ropnym zapaleniem kości nadgarstka, przetokami i zmianami neurologicznymi ale w obrębie nadgarstka, ustawodawca w pozycji 132 przewidział ocenę od 1% do 10%, to odnosząc to odpowiednio do sytuacji powódki należy uznać, że doszło u niej do stałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 1%.

(dowód: zaświadczenie o stanie zdrowia – k. 18, karta informacyjna SOR – k. 19, historia choroby z Poradni Chirurgicznej – k. 20-27, opinia biegłego – k. 38-39, uzupełniająca opinia biegłego – k. 59-60)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wymienionych wyżej okoliczności bezspornych i dowodów, które nie budziły wątpliwości.

Kwestią sporną między stronami było, czy w wyniku przedmiotowego wypadku przy pracy powódka doznała stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu i w jakiej wysokości.

Ponieważ rozstrzygnięcie sprawy wymagało wiadomości specjalnych, Sąd na podstawie art. 278 § 1 kpc dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego chirurga na okoliczność ustalenia czy i w jakiej wysokości powódka doznała stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w związku z wypadkiem przy pracy z dnia 19 sierpnia 2020 r.

Oceniając opinię biegłego Sąd podzielił jej treść i wnioski, bowiem opinia jest logiczna, jednoznaczna i stanowcza. Opinia została wydana na podstawie kompletnego materiału dowodowego obejmującego nie tylko dokumentację (w tym dokumentację medyczną), ale także badanie lekarskie powódki, którego nie przeprowadziła Komisja Lekarska ZUS. Wnioski opinii są zrozumiałe i przekonująco uzasadnione.

Do opinii zarzuty złożył pozwany uznając ostatecznie, że ustawodawca zawęził możliwość orzekania uszczerbku w przypadku innych uszkodzeń w obrębie stawu łokciowego do okoliczności wskazanych pod poz. 117-119, tj. zaburzeń osi stawu, ograniczenia ruchów w stawie łokciowym, zniekształceń stawu, przykurczu lub zeszywnienia w stawie. Zdaniem pozwanego orzekanie z zastosowaniem § 8 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania (t.j. Dz.U.2020.233, zwane dalej Rozporządzeniem) jest możliwe jedynie w przypadkach, w których ustawodawca nie przewidział następstw wypadku, tymczasem w tym przypadku następstwa zostały przewidziane, jednak ustawodawca uznał, że o ile nie spełniają one wskazanych pod poz. 117-119 warunków, orzekanie uszczerbku na zdrowiu nie jest zasadne.

Biegły odniósł się do zarzutów pozwanego i podtrzymał opinię co do stwierdzonego urazu oraz uszczerbku, z czym zgodził się Sąd.

W ocenie Sądu nie jest zasadny zarzut pozwanego, że biegły wykroczył poza dopuszczalną przez ustawodawcę kwalifikację uszczerbku na podstawie pozycji najbardziej zbliżonej. Zdaniem Sądu należy mieć na uwadze, że wypadki przy pracy nie są zjawiskiem pożądanym, ale występują w praktyce, co wiąże się z ogólnym ryzykiem funkcjonowania w określonej sferze działalności pracodawcy. Podstawowym ekwiwalentem pracy jest wynagrodzenie za jej wykonanie. Praca zaś powinna odbywać się w maksymalnie możliwych bezpiecznych warunkach, za zorganizowanie których odpowiada pracodawca a pracownik odpowiada za przestrzeganie zasad bezpiecznej i higienicznej pracy. W praktyce nie jest możliwe całkowite wykluczenie wypadków przy pracy, choć należy dążyć do maksymalnego ich ograniczenia. W tych okolicznościach nie można oczekiwać – jak chce tego pozwany - aby racjonalnie działający ustawodawca przerzucił tak daleko na ubezpieczonego pracownika ryzyko związane z urazowością pracy. Ponieważ wypadki przy pracy zdarzają się, ustawodawca określił ramy i zasady na jakich ubezpieczonemu przysługują świadczenia z ubezpieczenia wypadkowego przewidując m.in. na zasadzie wyjątku wykluczenie prawa do tych świadczeń, które zachodzi wówczas, gdy spowodowanie wypadku przy pracy było wyłącznie skutkiem naruszenia przez ubezpieczonego przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia spowodowane przez niego z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa (a zatem nie współwiny ale wyłącznej winy), albo gdy ubezpieczony będąc w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środków odurzających lub substancji psychotropowych przyczynił się w znacznym stopniu (a zatem także nie w każdym ale tylko w „znacznym” stopniu) do spowodowania wypadku (art. 21 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych; t.j. Dz.U.2019.1205, ze zm. – zwana dalej ustawą wypadkową). W konsekwencji skoro ocena uszczerbku na zdrowiu występuje w sytuacji, gdy ubezpieczony nie ponosi – świetle ustawy wypadkowej - odpowiedzialności za wypadek i jeżeli doszło u niego do urazu oraz do naruszenia sprawności organizmu powodującej upośledzenie czynności organizmu w rozumieniu art. 11 ust. 2 i 3 ustawy wypadkowej, to zasadą jest ocena procentowej wysokości uszczerbku na zasadach określonych w w/w Rozporządzeniu a zatem, co do zasady określenie wysokości uszczerbku na zdrowiu na podstawie załącznika

do Rozporządzenia (tabeli uszczerbkowej), a gdy w ocenie procentowej brak jest odpowiedniej pozycji dla danego przypadku, to przypadek ten należy ocenić według pozycji najbardziej zbliżonej i można ustalić stopień stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w procencie niższym lub wyższym od przewidywanego w danej pozycji, w zależności od różnicy występującej między ocenianym stanem przedmiotowym a stanem przewidzianym w odpowiedniej pozycji oceny procentowej (§ 8 ust. 1 i 3 Rozporządzenia). Skoro ewidentnie doszło u powódki do urazu w obrębie kończyny górnej w okolicy łokcia i jednocześnie uraz ten spowodował zaburzenia funkcji tej kończyny, to w pełni uprawnione było ustalenie uszczerbku na zdrowiu oraz jego rozmiaru wg pozycji najbardziej zbliżonej, co uczynił biegły. Jednocześnie nie był zasadny – zdaniem Sądu - zarzut pozwanego, że pozycja 119 Rozporządzenia (ostatnie zdanie) pozwala na ocenę jedynie w obrębie następstw stawu łokciowego określonych pod pozycjami od 117 do 119. Gdyby tak przyjąć, to odesłanie dla „wszelkich innych uszkodzeń w obrębie stawu łokciowego” nie miałoby sensu, gdyż wskazane pozycje 117-119 określają już konkretne następstwa a odesłanie ma dotyczyć „wszelkich innych uszkodzeń” – ze wskazaniem na „innych” czyli takich, których ustawodawca nie przewidział, a które jednak występują. Dlatego prawidłowe było uznanie przez biegłego, że skoro ustawodawca nie przewidział w tabeli uszczerbkowej procentowej oceny dla uszkodzenia tkanek miękkich łokcia wywołanego zespołem bólowym bez wpływu na ruchomość stawu łokciowego, ale które jednoznacznie spełnia kryteria uszczerbku na zdrowiu jako naruszenie sprawności organizmu poprzez trwałe upośledzenie czynności łokcia, to oceny należało dokonać wg pozycji najbardziej zbliżonej, a ocena ta może być zarówno w procencie niższym jak i wyższym od przewidywanego w danej pozycji, w zależności od różnicy występującej między ocenianym stanem przedmiotowym a stanem przewidzianym w odpowiedniej pozycji oceny procentowej.

W konsekwencji Sąd uznał opinię biegłego za miarodajną i rzetelną do dokonania ustaleń faktycznych w zakresie rodzaju i rozmiaru uszczerbku na zdrowiu powódki. Opinia została sporządzona w sposób jasny i niebudzący wątpliwości Sądu, a zawarte w niej wnioski są jednoznaczne i kategoryczne.

Skoro postępowanie dowodowe wykazało, że wbrew ocenie pozwanego, u powódki doszło do powstania stałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 1%, to na podstawie art. 11 ust. 1 ustawy wypadkowej należne jest jej prawo do jednorazowego odszkodowania w wysokości odpowiadającej stwierdzonemu uszczerbkowi na zdrowiu.

Wysokość odszkodowania Sąd ustalił na podstawie art. 12 ust. 1 i 5 ustawy wypadkowej oraz obwieszczenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 marca 2020 r. w sprawie wysokości kwot jednorazowych odszkodowań z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej (M. P. z 2020 r. poz. 279), przyjmując do jego obliczenia stawki obowiązujące w dacie zaskarżonej decyzji, tj. kwotę 984 zł za 1% stałego uszczerbku na zdrowiu.

Ponieważ powódka wniosła o jednorazowe odszkodowanie z tytułu 5% uszczerbku na zdrowiu, to w zakresie odszkodowania żądanego a przyznanego odwołanie podlegało oddaleniu.

Mając powyższe na uwadze, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w pkt I wyroku, natomiast w pkt II wyroku oddalił odwołanie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

Na oryginale właściwy podpis